

B.

København's Universitet.

I. Forelæsninger ved København's Universitet i Sommersemestret 1813*).

I. I det theologiske Facultet.

C. F. Horneman, Dr. Theol. og P. P. D. — Christi Taler; Evangelisternes historiske Fortællinger i chronologisk Orden.

P. E. Müller, Theol. og Philos. Dr. P. P. D. — Pauli Breve til Epheserne, Colossenserne og Thessalonicenserne; Dogmatik; christelig Moral.

M. Borg. Thorlacius, P. L. L. D. — Lucae Evangelium; exegetiske Disputere: Qvæster over det G. og N. Testament.

*) For Kortheds Skyld ere blot Gienstandene for Forelæsningerne nævnedes uden Form af fuldstændige Sætninger.

J. Møller, Theol. P. P. E. — Den nyeste Kirkehistorie; Dogmehistorie; Davids Psalmer.

2. I det juridiske Facultet.

J. F. W. Schlegel, J. U. Dr. og P. P. D. — Den dansk-norske Proces; den hypothetiske Naturret; skriftlige Øvelser.

F. Th. Hurligkarl, J. U. P. P. D. — Den romerske Ret i Tingen; den dansk-norske Ret i Tingen.

Christ. Brorson, J. U. P. P. E. — Den dansk-norske Criminalret; den overordentlige og Criminal-Processen efter Fædrelandets Love.

M. H. Bornemann, J. U. P. P. E. — Den almindelige Folkeret; den dansk-norske Personernes Ret.

C. J. Møller, Høiesterets Secretær og Adjunct i det juridiske Facultet — Den absolute Naturret; den dansk-norske Ret til Tingen; almindelig Lovgivningsvidenskab; theoretiske og practiske Øvelser.

3. I det medicinske Facultet.

F. L. Bang, P. P. D. — Den specielle Therapie.

J. L. Saxtorph, P. P. D. Chir. & Art. obstet. — Den Nyfødtes physisk-mediciſke Pleie; Fødselsbielpen og Operationer paa Phantomet.

D. H. Mynster, Med. Dr. P. P. E. —
Practisk Medicin ved de Syges Senge paa Frederiks Hospital; Pharmacologie.

J. D. Herholdt, Med. Dr. og P. P. D. —
Den tinglige Medicin.

Mich. Skielderup, Med. Dr. P. P. E. —
Det menneskelige Legemes Osteologie; den første
Deel af Physiologien, som håndler om det vegeta-
tive Liv.

4. I det philosophiske Facultet.

M. Abrah. Kall, Hist. P. D. — Det russiske Riges Historie; Middelalderens Historie fra Carl den Store til det femtende Aarhundredes Begyndelse.

Thom. Bugge, Math. & Astron. P. P. D. —
Optik, Catoptrik og Dioptrik; sphaerisk og theoretisk Astronomie; mathematisk Geographie.

M. Jerem. Woldike, Math. P. P. D. —
Begyndelsesgrundene af Algebra; den rene Mathematic efter Kästner.

Jac. Wolf, Math. P. P. D. — Arithmetik og Begyndelsesgrundene af Algebra; den theoretiske Geometrie og Plan, Trigonometrien efter Karstens; den algebræiske Analyse.

Greg. Wad, Mat. P. P. D. — Den anvendte Oryctognosie; Geognosien.

M. Borg. Thorlacius, P. L. L. D. —

Hermenentifens Begyndelsesgrunde; Horaz's Satirer; latinske Skrive-Bøvelser.

M. Nic. Schow, Prof. Archæol. P. E. — Den græske Mythologie; Æschylus's Choephori og Eumenider.

M. N. Myerup, Prof. Hist. Lit. og Univ. Bibliothek. — Literaturens Historie i Danmark under Christian 7.

L. E. Sander — Declamerekonsten; Pædagogik; det tydske Sprogs Grammatik; Poesiens Historie fra Dante til vore Tider.

M. G. Begtrup, Decon. P. E. — Næglæsen.

Lh. Bruun, Lingv. Angl. P. P. E. — Det engelske Sprogs Grammatik; Kristelige Bøvelser.

M. Laur. Engelsboft, Hist. & Geogr. P. E. — Historisk Encyclopædie; det svenske Riges Historie fra Basaslægtens Ophvielse paa Thronen; Fædrelandets Statistik.

P. E. Müller, Theol. & Philos. Dr. Theol. P. P. D. — Den philosophiske Moral.

M. N. Puerari, Lingv. & Lit. Gall. P. P. E. — Franske Skrive- og Tale-Bøvelser; Després aux Digtekonst.

M. Er. Chr. Werlauff, Hist. & Antiq. Patr. P. P. E. — Fædrelandets Historie fra Kristendommens Indførelse til 1523.

2. Ch. N. Brandis, Phil. Dr. — Den ældre
Philosophies Historie; Platos Phædo.

II. Academiske Examina.

I. Philologisk, Philosophisk Examen
i April.

Philologisk Prøve

d. 2 April.

1. Wilh. Aug. Arctander — Laudabilis.
2. Christ. Dorph Cappelen — Laudabilis.
3. Ole Rein Holm — Laudabilis.
4. Fred. Ferd. Friis — Laudabilis.
5. Laur. Westergaard Kabel — Laudabilis.
6. Thoin. Bach — Laudabilis.
7. Jo. Hans. Wadum — Laudabilis.
8. Christoph. Gerh. Boss Thura — Laudabilis.
9. Laur. Pet. Gruner — Laudabilis.
10. Nathan. Angel Colban — Laudabilis.

d. 3 April.

1. Poul Mart. Moller — Laudabilis.
2. Joh. Christ. Crone — Laudabilis.
3. Laur. Ditlev Westengaard — Laudabilis.

4. Joh. Tyeksen Hemsen — Laudabilis.
5. Sev. Ant. Buh. Sørensen — Laudabilis.
6. Georg. Jesfen — Laudabilis.
7. Mour. Goth. Krag — Laudabilis.
8. Christian Ehl. Herß — Laudabilis.
9. Georg Sever. Thaning — Laudabilis.
10. Carl Siemers — Laudabilis.
11. Chr. Fr. Thurah — Laudabilis.
12. Laz. Mich. Levy — Laudabilis.

d. 5 April.

1. Jon. Nic. Urß — Laudabilis.
2. W. Carl Hammerich — Haud illaudab.
3. Christ. Dill. Fasting — Laudabilis.
4. Sev. Joh. Leuning — Laudabilis.
5. Conr. Nic. Schwach — Laudabilis.
6. Emanuel Gamburg — Haud illaudab.
7. Jon. Christ. Petersen — Haud illaudabilis.
8. Carl Fred. Wichmann — Laudabilis.
9. Aug. Carl Wilster — Laudabilis.
10. Andr. Christ. Schumacher — Haud illaudabilis.

d. 8 April.

1. Carl G. N. Ponsaing — Laudabilis.
2. Paul Fred. Weidemann — Laudabilis.

3. Jac. Fred. Jacobsen — Haud illaud.
4. Claus Winholt Stybe — Laudabilis.
5. Er. Georg Merens — Laudabilis.
6. Hect. Fr. Jans. Fogh — Laudabilis.
7. Pet. Dupont — Haud illaud.
8. Christoph. Arends — Haud illaud.
9. Carl Fred. Guntelberg — Laudabilis.

d. 10 April.

1. Georg Herm. Monrad — Laudabilis.
2. Nic. Præb. Rosenfrank — Laudabilis.
3. Joh. Christ. Kall — Laudabilis.
4. Thom. Herm. Lange — Laudabilis.
5. Pet. Nielsed Hoppe — Laudabilis.
6. Thygge Nothe Stampe — Laudabilis.
7. Joh. Hen. Tauber — Laudabilis.
8. Nic. Bygom Krarup — Laudabilis.
9. Fred. Friis — Laudabilis.
10. Phil. Jul. Knudsen — Haud illaud.
11. Thom. Christ. Mürer — Laudabilis.
12. Georg. Leth — Laudabilis.

d. 12 April.

1. Er. Stiernholm — Haud illaud.
2. Aug. Ludvig Wilhelm Reisler — Haud illaud.
3. Phil. Christ. Fuglede — Laudabilis.
4. G. Graae Clemmensen — Laudabilis.

5. K. Wilh. Flindt — Laudabilis.
6. Pet. Fr. Kasper — Haud illaud.
7. Pet. Christ. Næmussen — Haud illaud.
8. Ol. Woxen — Laudabilis.
9. Laur. Pet. Kaalund — Laudabilis.
10. Palle Nielsen — Laudabilis.
11. Jens Blatved — Haud illaud.
12. Ol. Friele — Haud illaud.

d. 14 April.

1. Pet. Brønn. Schavenius — Laudab.
2. Gust. Ad. Dichmann — Laudabilis.
3. Claud. Bang — Haud illaud.
4. John. Finsen — Laudabilis.
5. udholdt ei Examen,
6. Fr. Wilh. Mansa — Laudabilis.
7. Joh. G. Th. Gliemann — Laudabilis.

d. 17 April.

1. Ott. Lindegaard — Haud illaud.
2. Er. Chr. And. Hwass — Haud illaud.
3. Laur. Schiedte — Laudabilis.
4. Joh. Er. Colding — Laudabilis.
5. Joh. Georg K. Fong — Laudabilis.
6. J. Did. Roed — Haud illaudabilis.
7. Carl Aschlund — Haud illaudabilis.
8. Magn. Sommer — Laudabilis.

b. Philosophisk Prove

d. 6 April.

1. Jac. Hornemann Bindeballe — Laudabilis.
2. Sam. Leop. Heise — Laudabilis.
3. Pet. Dupont — Haud illaudabilis.
4. Poul. Winsnes — Laudabilis.
5. Casp. Fr. Westergaard — Laudabilis.
6. Joh. Christ. Andisen — Haud illaud.
7. Alb. Pet. Scharling — Haud illaud.
8. Georg Overg. Thisted — Haud illaud.

d. 9 April.

1. Jo. Christ. Malling — Laudabilis.
2. Carl Edv. Moldenhawer — Laudab.
3. Thye Chow — Laudabilis.
4. Paul. Bendtsen — Laudabilis.
5. Phil. Christ. Fuglede — Laudabilis.
6. Joh. Wilh. Lüttichau — Laudabilis.
7. Pet. Jung. Estrup — Laudabilis.
8. Christ. Alb. Fluhme — Laudabilis.
9. Georg Kierulf — Laudabilis.
10. Holg. Fangel — Laudabilis.
11. Leonh. Abel — Laudabilis.
12. udholdt ei Proven.

d. 13 April.

1. Laur. Schiødt — Laudabilis.

2. udholdt ikke Proven.
3. Helle Laur. Matthiesen — Laudabilis.
4. Mort. Haring — Laudabilis.
5. Joh. Andr. Riis — Laudabilis.
6. Joach. Lund Drejer — Laudabilis.
7. Ernst Henr. Elafen — Laudabilis.
8. Sev. Clem. Langøe — Laudabilis.

Til den philologiske Prøve fremstillede sig saaledes 80, af hvilke 60 erholdt Characteren Laudabilis, de 19 haud illaudabilis, 1 fuldendte ikke Proven; til den philosophiske Prøve 28, af hvilke 22 tilkiendtes Characteren Laudabilis, 4 haud illaudabilis og 2 fuldendte ikke Proven. Blandt dem, som nu havde fuldendt begge Prøver, erholdt i Censurum Overværelse af Decan. Facult. offentlig Berømmelse: 1 Christ. Alb. Bluhme, 2 Thyge Schou, 3 Ivar Christ. Malling, 4 Carl Ebb. Moldenhawer, 5 Helle Laur. Matthiesen, 6 Poul Winznes, 7 Phil. Christ. Fuglede. Af dem, som havde nu aflagt den forhen forsamte hebraiske Prøve, blev Magn. Fred. Riber's Hovedcharacter nedsat til haud illaudabilis.

2. Theologisk Embedsexamen

a. i Jan. Kvartal.

d. 12 Jan.

1. Halvor Aschehoug. En Søn af Consistorialraad, Ridder Thork. Aschehoug, Sogne-

præst til Racheftad i Aggershuus, Stift; født 1786, blev Student 1803 — Laudab.

2. Wilhelm Thaning. En Son af Kammerraad Thaning, Forvalter paa Bemmestøfte; født 1790, blev Student 1807 — Laudab.
3. Frederich Christian Kannevorff. En Son af Sognepræst L. H. Kannevorff i Næbbye i Bendsøssel; født 1789, blev Student 1808 — Haud illaudab.

d. 13 Jan.

4. Matth. Georg. Pet. Repholm. En Son af Hofmaler Repholm; født i Kjøbenhavn 1791, blev Student 1808 — Laudab.
5. Peter Worm, født i Vordingborg 1788, blev Student 1807 — Laudab.
6. Wilhelm Arbo. En Son af Kjøbmand Jens Arbo; født i Strømsgæ 1785, blev Student 1802 — Non Contemnendus.

d. 14 Jan.

7. Jens Christ. Fangel. En Son af afg. Sognepræst G. Fangel i Ries paa Møroe; født 1789, blev Student 1806 — Laudab.
8. Pet. Christ. Boye. En Son af Rector E. Boye i Tronhiem; født paa Kongsberg 1790, blev Student 1809 — Laudab.
9. Andr. Erslew. En Son af Borger Erslew

i Nakskov; født 1785, blev Student 1805 —
Laudab.

b. i April Kvartal.

d. 17 April.

1. Herman Dominic. Bechman Kehling. En
Søn af afg. Sognepræst J. Kehling i Egeberg
i Sieland, blev Student 1804 — Laudab.
2. Nic. Linde Hansteen. En Søn af afg.
Kongl. Skovinspektør Hansteen; født 1788,
blev Student 1808 — Laudab.

3. Juridisk Embedsexamen

1. i Januar. Kvartal.

A. Theoretisk Prøve.

a. Latinse

d. 11 Jan.

1. Joh. Lem Smith. En Søn af Justitsraad
Ridder K. C. Smith; født i Kiøbenh. 1789,
blev Student 1809 — Laudab.
2. Matthias Friderichsen. En Søn af Kam-
merraad Amtsforvalter N. Friderichsen; født
paa Moen 1790, blev Student 1809 —
Laudab.

3. Nic. Pet. Urboe. En Søn af Cancellieraad Urboe; født paa Bornholm 1791, blev Student 1809 — Haud illaudab.

d. 13 Jan.

4. Joh. Dan. Broblewsky. En Søn af Orgelbygger D. Broblewsky; født 1786, blev Student 1804 — Laudab.
5. Nsg. Jon. Stadfeldt. En Søn af Sognepræst Jon. Nægeyrsen til Ræsting paa Jylland; født i Hytardal 1787, blev Student 1809 — Laudab.
6. udholdt ikke Examen.

d. 15 Jan.

7. Joh. Fred. Ahnholm. En Søn af Gouverneur paa den Guineiske Kyst, J. D. Ahnholm; født i Kiøbenhavn 1774, blev Student 1805 — Haud illaudab.
8. Freder. Bonaventura Krüger. En Søn af afg. Kammerherre Krüger; født i Kiøbenhavn 1791, blev Student 1808 — Haud illaud.
9. Jacob Hegelund. En Søn af Kammeraad J. Hegelund; født i Bergen 1791, blev Student 1809 — Haud illaudab.

d. 16 Jan.

10. J. Rahbek. Jvf. 10 Jan. 1812 — Laudab.

11. Seb. Aug. Bruel. En Søn af Forstinspec-
teur Ridder B. Bruel; født 1790, blev
Student 1807 — Haud illandab.

b. Dansk

d. 18 Jan.

1. Ole Elisen Gierdrum. En Søn af Lens-
mand Elias Gierdrum; født 1786 i Stange
Præstegjeld paa Hedemarken i Norge — Be-
quem.
2. Andr. Pet. Bierg — Bequem.
3. Mort. Hansen Evede. En Søn af Brygger
og Brændeviinsbrænder H. J. Evede; født
i Kiøbenhavn 1791 — Bequem.
4. Peder Kirkemann. En Søn af Told- og
Consumtionsbetient N. Kirkemann i Warde;
født 1792 — Bequem.

d. 20 Jan.

5. Henr. Benjam. Fæster. En Søn af Told-
inspecteur J. J. Fæster; født i Kiøbenhavn
1785 — Bequem.
6. Christ. Cæsar Holm. En Søn af afg. Birke-
dommer N. Holm til Lerkensfeldts Birk i Jyl-
land; født 1793 — Bequem.
7. Nicol. Prehn Mohr. En Søn af Forvalter
N. Mohr paa Valløe; født 1794 — Bequem;
Universit. og Skole-Annaler 1813. D

8. Haldor Thorgrimsen. En Søn af afg. Domkirkepræst Gudmund Thorgrimsen; født paa Lambestad ved Keikiavik paa Island 1789 — Beqvem.

d. 22 Jan.

9. Lars Ring. En Søn af Borger D. Ring i Horsens; født 1787 — Beqvem.
10. Hans P. Møller. En Søn af Hattemager Møller i Kiøbenhavn; født 1791 — Beqvem.
11. Peder Larsen. En Søn af Kæmmer Larsen i Odense; født 1792 — Beqvem.
12. Joh. Pet. Lunde. En Søn af Handelsmand K. Lunde; født i Christiania — Beqvem.

d. 23 Jan.

13. Gunner Andr. Lind. En Søn af Sognepræst M. Lind til Forde i Bergens Stift — Beqvem.
14. Arne Jøversen. En Søn af Lensmand Jøer Randklev; født i Ringebu Præstegæld 1788 — Beqvem.
15. Mog. Pet. Groos. En Søn af Kammeraad P. A. Groos; født i Ringebu 1795 — Beqvem.

d. 25 Jan.

16. Niels Hansen Gierding. En Søn af Post-

mester H. M. Gierding i Ryeſted i Lolland;
født 1781 — Ei ubeqvem.

17. Abraham Georg Sørensen. En Søn af
Sognepræst Sørensen i Reibye; født 1792
— Ei ubeqvem.
18. Espen Andersen Hall. En Søn af afg.
Borger N. M. Hall i Kiøbenhavn; født 1794
— Ei ubeqvem.
19. Fred. Christ. Christensen. En Søn af
J. Christensen paa Øſteraagaard i Jylland;
født 1795 — Ei ubeqvem.

B. Practiſſ Probe.

a. Candidati juris.

1. Lieuten. Jac. Dan. Wefenberg (Exam.
theor. 15 Jun. 1812, Laud.) — Haud il-
laudabilis.
2. Lieuten. Cam. Fred. Kindgreen (Exam.
theor. 18 Jun. 1812, Laudab.) — Laudab.
(Jof. diſſe Annal. 1812 S. 294).
3. Joh. Er. Brandt (Exam. theor. 17 Oct.
1812, Laudab.) — Non Contemnend.
4. Joh. Lem Smith — Haud illaud.
5. Abgeyr Jonſen Stadfeldt — Haud il-
laudab.
6. Joh. Fred. Alnholm — Non Contemn.
7. Jac. Rahbek — Haud illaudab.

b. Examinati juris.

1. Ole Elisen Gierdrum — Vel.
2. Peder Kirkemann — Temmelig vel.
3. Henr. Benjam. Fæster — Vel.
4. Christ. Casar Holm — Temmelig vel.
5. Halvor Thorgrimsen — Temmelig vel.
6. Lars Ring — Vel.
7. Hans Pet. Møller — Temmelig vel.
8. Peder Larsen — Temmelig vel.
9. Joh. Pet. Lunde — Temmelig vel.
10. Arne Jøversen — Vel.
11. ikke antager.
12. And. Jac. Schytk (Exam. theor. 22 Octb. 1812, Beqvem) — Temmelig vel.
13. ei antaget.

2. i April Kvartal.

A. Theoretisk.

a. Latinisk

d. 10 April.

1. J. Laur. Andr. Kolderup, Rosenvinge. En Søn af Postdirecteur Statsraad Kolderup, Rosenvinge; født i Kiøbenhavn 1792, blev Student 1809 — Laudab.
2. Nicol. Knagenhielm Sunde. En Søn af Goldinspecteur Kammerraad Sunde i Chri

Kiansand; født i Holmestrand 1790, blev Student 1808 — Laudab.

d. 12 April.

3. Joh. Wilh. Bierg. En Søn af Justitsr. Amtsforvalter Bierg; født i Kiøbenh. 1791, blev Student 1808 — Haud illaud.
4. Joh. Henr. Falkenthal. En Søn af Stabschirurg Falkenthal; blev Student 1808 — Haud illaudab.
5. Marc. Ludv. Böhne Hiorth. En Søn af Revisor Hiorth; født i Kiøbenhavn 1791, blev Student 1808 — Haud illaud.

d. 13 April.

6. Joh. Fred. Hoyer. En Søn af Proprietær Hoyer til Fæveile i Jylland; født 1786, blev Student 1806 — Haud illaud.
7. Ernst Joh. von Ditten. En Søn af Capt. v. Ditten; født i Kiøbenhavn 1789, blev Student 1807 — Haud illaudab.

b. Danst

d. 14 April.

1. Joh. Pet. Madsen. En Søn af Skipper J. Madsen i Nyekjøbing paa Falster; født 1789 — Beqvem.

2. Hans Klüver. En Søn af Forvalter L. Klüver — Beqvem.
3. Hans Henr. Lühöft. En Søn af Møller N. Lühöft; født 1790 — Beqvem.
4. Lars Fred. Hansen. En Søn af Høfer Hans Jensen; født i Kiøbenhavn 1792 — Beqvem.

d. 20 April.

5. Peder Kierulff. En Søn af Degnen Kierulff i Sahl i Jylland; født 1787 — Beqvem.
6. Poul Christ. Vestergaard. En Søn af afg. Berthusholder Vestergaard; født 1794 — Beqvem.
7. Hans Sørensen. En Søn af afg. Høfer Mads Sørensen; født i Kiøbenhavn 1794 — Beqvem.
8. Kaem. Pet. Bang. En Søn af Urtefræmmer Bang; født i Kiøbenhavn 1795 — Beqvem.

d. 21 April.

9. Christ. Fred. Rønne. En Søn af Casserer ved det Kongel. Danske Cancellie, Justitær. Rønne; født 1792 — Ei ubeqvem.
10. Mart. Heide. En Søn af Missionær Heide; født paa Grønland 1785 — Ei ubeqvem.

11. Hans Georg Munk. En Søn af Forpagter Søren Munk; født paa Randrup i Nørre-Jylland 1779 — Ei ubeqvem.
12. Christ. Fog. En Søn af Sognepræst C. Fog paa Bornholm; født 1794 — Beqvem.

d. 22 April.

13. Dider. Pet. Svane. En Søn af Guldmægtig Svane; født i Kiøbenhavn 1790 — Beqvem.
14. Henr. Nic. Erichson. En Søn af Sognepræst N. Erichson; født i Slangerup 1793 — Beqvem.
15. Pet. Møller. En Søn af afg. Viinhandler Møller; født i Kiøbenh. 1795 — Beqvem.
16. H. Jac. Kragh. En Søn af afg. Mægler H. J. Kragh; født i Kiøbenhavn 1795 — Beqvem.

d. 23 April.

17. afviist.
18. And. Pet. Leth. Født i Landsbyen Skibbye ved Marhuus 1791 — Beqvem.
19. Pet. Kiøbye Friesleben. Født paa Herregaarden Bavelse i Sieland — Beqvem.
20. Jens Sørensen. En Søn af Gaardmand Søren Christensen i Sønder Bræe ved Hising — Beqvem.

d. 24 April.

21. Jens Matth. Verbom. En Søn af Birkerdommer J. Verbom paa Lessøe; født i Christianssand 1792 — Beqvem.
22. Pet. Lassen. En Søn af P. Lassen paa Meilgaard i Jylland; født paa Benzonsøgede 1793 — Ei ubeqvem.
23. Hans Magn. Fred. Jensen. En Søn af afg. Brændeviinsbrænder Jensen; født i Kierseminde 1793 — Beqvem.
24. Thom. Christ. Verbom. En Broder til No. 21; født 1794 — Ei ubeqvem.

d. 26 April.

25. Jens Christ. Meinich. En Søn af Riobmand Meinich i Drammen; født 1788 — Beqvem.
26. Dider. Andr. Hviid — Beqvem.
27. Bertel Christ. Rye. En Søn af Riobmand Rye i Svendborg; født 1793 — Beqvem.
28. Lud. Phil. Wassard. En Søn af Møller H. J. Wassard i Strøe Mølle paa Frederiksborg Amt; født 1794 — Beqvem.

d. 27 April.

29. Kasim. Blichfeldt. Født 1792 paa Grevskabet Frysenborg i Jylland — Beqvem.

30. Oluf Hvidberg. En Søn af afg. Sognepræst B. M. Hvidberg; født i Jylland 1787 — Ei ubegvem.
31. Hannibal Storch. En Søn af afg. Sognepræst H. Storch; født i Eiby ved Middelfart 1788 — Begvem.

B. Practisk.

a. Candidati juris.

1. Anton. Carl Luplau (Exam. theor. 18 Oct. 1808 Hand illaud.) — Hand illaud.
2. Christ. Ludv. Stemann (Exam. theoret. 11 Jan. 1812 Laudab.) — Hand illaud.
3. Joh. Dittl. Fr. Linstow (Exam. theor. 10 April 1812, Laudab.) Hand illaud.
4. Joh. Nyebroe Jessen (Exam. theoret. 10 April 1812, Laudab.) — Laudab.
5. Christ. Vilh. Haagen (Exam. theor. 12 Oct. 1812, Laudab.) — Laudab.
6. Marc. Paul. Car. Holst v. Schmidten (Exam. theor. 13 Oct. 1812, Laudab.) — Hand illaudab.)
7. Nic. Dittl. Am. Ræder (Exam. theoret. 14 Oct. 1812, Laudab.) — Laudab.
8. Matth. Friderichsen (Exam. theoret. 11 Jan. 1813, Laudab.) — Laudab.
9. Nic. Knagenh. Sunde — Hand illaud

10. Joh. Fred. Hoyer — Haud illaudab.
11. Ernst Joh. v. Ditten — Haud illaud.

b. Examinati juris.

1. Mort. Hansen Egede (Ex. theor. 18 Jan. 1813, Beqvem) — Vel.
2. Hans Pet. Møller (Ex. theor. 22 Jan. 1813, Beqvem) — Temmelig vel.
3. Mog. Pet. Grooss (Exam. theor. 23 Jan. 1813, Beqvem) — Vel.
4. Hans Henr. Lühöft — Vel.
5. Ped. Kierulff — Temmelig vel.
6. Poul. Christ. Westergaard — Temmelig vel.
7. Hans Sørensen — Vel.
8. Kasim. Pet. Bang — Vel.
9. Christ. Fog — Vel.
10. Henr. Nic. Erichson — Temmelig vel.
11. And. Pet. Leth — Vel.
12. Jens Sørensen — Temmelig vel.
13. Jens Matth. Verbom — Temmelig vel.
14. Hans Magn. Fred. Jensen — Temmelig vel.
15. Jens Christ. Meinich — Vel.
16. Did. And. Hviid — Vel.
17. Bert. Christ. Rye — Vel.
18. Kasim. Blichfeldt — Temmelig vel.
19. Hannib. Storch — Temmelig vel.

3. Medicinsk Embedsexamen.

(i det første Halvaar af 1813 ingen).

4. Pharmaceutisk Examen.

d. 8 Feb.

1. Peder Frederik Friis. En Søn af Cancellieraad og Birkedommer Friis; født i Odense 1793 — Laudab.

d. 27 Feb.

2. Georg Herman Monrad. En Søn af Dr. og Stiftsphysicus K. Monrad; født i Bergen 1793 — Laudab.

d. 13 Marts.

3. Peder Byrgesen Cortnum. En Søn af Consutions- og Toldinspecteur Cortnum; født i Nykøbing paa Mors 1791 — Laudab.
 4. Christian Ludvig Lange. En Søn af Forpagter M. N. Lange; født paa Juellund i Sieland 1789 — Laudab.
 5. Joh. Sev. Westengaard. En Søn af Provst D. Westengaard; født i Kundbye i Sieland 1792 — Laudab.
-

III. Værdbeviisninger og Befordringer.

a. i Universitets-Directionen.

Den 28 Januar er Kongelig Historiograph og Medlem af Directionen for Universiteterne og de lærde Skoler, Geheime-Conferentsraad Dve-Malling, Storkors af Dannebrogen, benaadet med Dannebrogsmændenes Solkors.

b. ved Universitetet.

Den 28 Jan. ere Statsraad Professor N. C. Kall og Dr. Med. Statsraad Prof. F. L. Bang udnævnte til Riddere af Dannebrogordenens fjerde Klasse.

Den 11 Mart. er Profess. Theolog. extraordinarius, Jens Møller, udnævnt til Professor ordinarius i Theologien ved Kiøbenh. Universitet, samt tillige til ordentligt Medlem af det theologiske Facultet og Communitetets Direction.

Den 14 Mai er Professor i Archæologien, Justitsraad N. Schow, udnævnt til at være tillige Professor i det græske Sprog og Literatur, samt beskikket til Professor ordinarius og Assessor Consistorii.

Samme Dag er Literatus Joh. Reinhardt beskikket til Lector i Naturhistorien, i Særdeleshed Zoologien, samt til Adjunct ved det philosophiske Facultet.

IV. Promotioner.

Den 6 Febr. forsvarede Christian Aug. Brandis offentligen paa Eilersens Collegii Auditorium sin af det philosophiske Facultet antagne Inauguraldissertation: *Commentationum Eleaticarum pars prima* (214 p. 8). De ordentlige Opponentere vare efter Directionens Anmodning Professorerne i Philologien, Professor Thorlacius, Justitsraad Schow og Professor Sverdrup.

Efterat Udfaldet af denne offentlige Actus var igiennem Directionen til Hs. Majestæt indberettet, behagede det Allerhøiøissamme, under 24 Mart. allernaadigst at tillade, at Magistergraden ved Kiøbenhavns Universitet maatte confereres fornævnte C. A. Brandis, og til den Ende Magisterdiplomet for ham udfærdiges.

Den 7 Mai forsvarede Professor Theolog. ved Kiøbenhavns Universitet, Jens Møller, offentligen i Regentsauditoriet for Doctorgraden i Theologien sin Dissertation *De fide Eusebii Cæsareensis in rebus Christianorum enarrandis* (175 p. 8). Efter fuldendt Disputationsact blev den theologiske Doctorværdighed Professor J. Møller umiddelbar, ifølge dertil given allernaadigst Bevilling *), con-

*) Hvorved i dette Tilfælde, da Doctoranden selv var Medlem af det theologiske Facultet, Undtagelse

fereret af Dr. Professor Theol. P. E. Müller med de ved saadan Handling sædvanlige Ceremonier *). Til denne Høitidelighed var af Professor B. Thorslacius indbudet ved et Program, som indeholdt en Undersøgelse om tvende christelige Gemmer i Hr. Conferenzraad og Deputeret Monrads Museum.

Ved allerhøieste Resolution af 5 Januar. er det theologiske Facultet blevet bemyndiget til at conferere Professor i Theologien ved Universitetet i Kiel, Mag. Georg Samuel Franck, den af ham attraaede Doctorværdighed i Theologien ved Kiøbenhavns Universitet. Den af Hr. Professor Franck indsendte Inauguraldisertations Titel var: De historia dogmatum Arminianorum (115 p. 8).

V. Høitideligheder.

1. I Anledning af Hs. Majest. Kongens Fødselsdag.

Onsdagen den 3 Febr. blev Hs. Majest. Kongens Fødselsdag høitideligholdt paa Universitetet ved en latinſk Tale.

giordeſ fra den ved den Kongelige Resolution af 1 Novb. 1808 forſkrevne almindelige Regel angaaende allerunderdaniſt Indberetning om Disputationeſ Udfald, forinden Graden conferereſ.

*) Af Hr. Prof. P. E. Müllers ved denne Leilighed holdte Tale er det væsentligſte Indhold meddeelt i nærværende Hæfte S. 1: 10.

Til Høitideligheden var indbudet ved et Program af Professor B. Thorlacius, hvis Gienstand var: den Skik hos de gamle Romere at indflette velfortiente Mænds Navne i religiøse Sange. Talen, som holdtes i Regentsauditoriet af p. t. Universitetets Rector, Conferenzraad Ridder K. W. Schlegel, handlede om: hvorfor vi endogsaa i disse mindre heldige Tider bør ansee os lykkeligere end de fleeste andre Folk i Europa, og til hvilken Taknemmelighed vi herved forpligtes mod den Fyrste, der styrer vore Anliggender med saa megen Klogskab.

Ved Talens Slutning bleve de Studerendes Navne bekjendtgjorte, som vedkommende Censurer havde tilkiendt Præmier for Besvarelser af de i Aaret 1812 udsatte Priisopgaver, hvorhos Censurerne over de indsendte Afhandlinger oplæstes.

Over det i Theologien fremsatte Spørgsmaal:

"Efter at have fremsat Hovedpunkterne i Historien af de gamle Philosophers Strid om det høieste Gode, og sammes Oprindelse, at vise, hvad den christelige Lære om den menneskelige Naturs Værdighed og Ypperlighed kan bidrage til denne Strids Afgiørelse..

var fun eet Forsøg indkommet. Det theologiske Facultets Dom derover var følgende:

Quæstionem ab ordine Theologorum anno superiori propositam non nisi unus, cujus commentatio versis Jesu:

"Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ κ. τ. λ."
inscribitur, solvere aggressus est. Quam vero solus tentavit rem, eam tanta cum industria expedit, ut etiam interplures honestum locum sibi vindicasset. Præcipuum, quod rigidiores judices in dissertatione ejus desiderarent, dialecticam in rebus abstrusioribus rimandis subtilitatem, aliis iisdemque haud parvis virtutibus, multa inprimis et bene digesta lectione, lucido ordine, solido in rebus ponderandis exponendisque judicio, latini denique sermonis puritate abunde compensavit. Quare disputationem ejus, quæ præmio ornatur, dignam censemus.

Havniæ d. 22 Jan. 1813.

Horneman. P. E. Müller. J. Møller.

Med Ceddelsens Nabning befandtes Forfatteren at være Candidat. Theol. Christ. Jensen *).

*) Tog theologisk Embeds-examen i October 1803.

Til Besvarelse af den juridiske Opgave:

"Af hvilke Grunde er de gamle fædres landſke Loves Studium især at anbefale den danſke Lovkyndige, og paa hvad Maade giendrives bedſt de, ſom paaſtaaer, at Fortolkeren af Chriſtian den 5tes Lovbog maa afholde ſig fra at benytte dem? og hvorledes bør endelig dette Studium indrettes, for at det ſan-
vorde ſaa frugtbart ſom mueligt og i enhver Henſeende ſvare til Diemedet?"

var indkommet eet Forſøg, affattet paa Latin. Det juridiske Facultets Dom derover var følgende:

Ad quæſtionem ab Ordine Jurisconsultorum anno superiore propositam. de usu legum antiquarum patriarum in Codice Christianeo interpretando non se accinxit nisi unus, commentationem majoris magnitudinis exhibens, vernacula lingua conscriptam, hac tessera insignitam: cæteris forte materiæ gravitate et amplitudine deteritis. Hujus autem commentationis auctor plus præstitit, quam a juvenili ingenio expectandum erat; summa enim diligentia argumenta, quæ pro usu legum antiquarum militant, conquisivit, pluribusque exemplis, quam opus erat, hunc usum illustravit eoque penitiorem fontium cognitionem comprobavit, hoc potissimum tempore laudandum, quo plures juris scientiam profitentes inter-

pretationi legum, quæ efficitur argumentis a priori petitis, nimis indulgentes, fontes adire fastidiunt. Si vel maxime severus censor non omnes Codicis Christianei nodos æque feliciter ab auctore solutos existimaret, aliumque in argumentis exponendis ordinem præferret, atque in posteriori parte commentationis, ubi dissentientes refellere studet, modumque, quo studium juris antiqui instituendum sit, demonstrat, quædam desideraret, idem tamen agnosceret materiam hic uberius feliciusque quam ab ullo hucusque esse pertractatam. Hinc nulli dubitamus, quin commentationis auctor præmium, quod Regis Augustissimi munificentia junioribus Themidis alumni proposuit, reportare quam maxime mereatur.

Schlegel. F. Th. Hurtigfarl.
C. Brorson. M. H. Bornemann.

Med Seddelens Nabning befandtes Forfatteren at være Stud. juris J. L. A. Kolderup, Rosenvinge *).

Over den medicinske Opgave:

"At fremsætte den pharmaceutiske og therapeutiske Historie af Qvægsolvet som antivenerisk Lægemiddel."

*) Dimitteret til Univ. 1809. Jof. dette Hæfte S. 52.

var indkommen een paa Latin skreven Afhandling, om hvilken det medicinske Facultets Dom var følgende:

Medicorum Ordo in Universitate Hafniensi anno proxime elapso sequentem proposuerat quaestionem:

"Historia pharmaceutica et therapeutica hydrargyri tanquam remedii antivenerii explicetur."

Unicus modo auctor in hoc argumento explicando vires suas expertus est, idque sub symbolo: *Mercurius efficit, quicquid medicus optare possit.*

Auctor, qui commentationem hujus thematicae latine scriptam nobis obtulit, veros scientiarum fontes adire scivit. Quae ad argumentum spectant, lucido ordine, diligenter docteqve exponit. Auctorum placita circa mediorum mercurialium praeparationem, usum et effectum caute examinat, proprio judicio modeste interposito. In viribus tamen remediorum dijudicandis, horum aliquot minorem, quam jure merentur, laudem attribuit; minus itidem curate disquisita intelligimus ea, quae vehementiorem mercurii effectum mitigare valent; parum etiam de medela morborum, quos ipse mercurius gignit, auctor sollicitus fuit.

Ceteroquin, cum in tota commentatione ingenii acumen micet, et laudabilis appareat

eruditio, Facultas medica unanimo consensu
auctorem præmio dignatur.

Hafniæ d. XV Januarii MDCCCXIII.

J. L. Bang. Saxtorph. Mynster.
Herholdt. Gfielderup.
h. a. N.

Med Seddelens Nabning befandtes Forfatte-
ren at være Cand. Med. Franz Gebh. Nowig *).
Over den i Mathematiken fremsatte Op-
gave:

”Med hvilke Midler have Geometrerne
fra ældre Tider af lært at dele enhver
retliniet Vinkel i tre lige store Dele?..
Der indkommen een Afhandling. Vedkommende
Censurers Dom derover lød saaledes:

Elapso nuper anno propositam disserendi
materiam mathematicam ita tractat, quæ sola
nobis fuit oblata commentatio, symbolo insig-
nita: Ποσα των εν γεωμετρια θεωρηματων ουκ ευμε-
τοδα εν αρχη φανεντα, χρονω την εξεργασιαν λαμβανουσι — *Archimedes ut nobiliores hujus proble-
matis solutiones diligenter conquirentem, con-
cinnantem etiam eandem præmio haud indignam
censeamus; deficiente quamvis ultima utique li-*

*) Dimitt. fra Frue Skole i Kiebenh. 1807. Jof.
disse Annal. 1812 S. 44.

mâ, relictas subinde deleturâ maculas, quas humana parum cavit natura, attentionis, calami sermonisve lapsuum facile causa vel occasio.

Bugge. Waldise. J. Wolf.

Ved Seddelens Aabning befandtes Forfatteren at være Secondlieutenant af Artilleriet Johan Kragh.

Til Besvarelse af den philologiske Opgave:

"Af Apollodorus, Hyginus og andre Kilder, som have, at oplyse den Cyklus af Myther; som behandlede i de Digte, som kaldtes Heracleæ."

var indkommen een Afhandling, om hvilken vedkommende Censurers Dom var følgende:

In themate philologico anno MDCCCXII "de exhibendo mythorum cyclo, Heraclearum carminibus tractato," non nisi unus auctor vires suas expertus est.

Is licet nec fontes, unde haurienda rei cognitio, nec præsidia quibus in ea utendum, ignoraverit, neutris tamen rite usus cernitur. Laboribus Herculis justo longius inhæsit; in Heracleis vero, (qui tamen argumenti cardo erat) illustrandis nimis brevis fuit. Partem disquisitionis archæologicam prorsus neglexit. In opinionibus aliorum æstimandis tersum iudicium, in iisdem referendis acumen, in propriis autem sententiis ex-

plicandis accuratio & constantia desideratur. Dictione, quamvis auctorem latinitatis haud expertem arguit, non tamen eam præ se fert diligentiam, quam tractationis brevitatem admittebat.

Cum itaque hæc commentatio materiæ propositæ justam lucem non affuderit, præmio eam haud oruandam censemus.

B. Thorlacius. N. Schow. Sverdrup.

Over de i Philosophien, Historien og Æsthetiken udsatte Spørgsmaal vare ingen Afhandlinger indløbne.

De for Aaret 1813 ved allerhøieste Resolution af 26 Jan. d. A. approberede Priesopgaver ere følgende:

1. I Theologien.

Exposita origine mysticismi in ecclesia christiana, ostendatur, an et quatenus hæc sentiendi ratio cum genio religionis christianæ conspiret.

Efter at have forklaret Mysticismens Oprindelse i den christelige Kirke, vise man, om og hvorvidt denne Forestillingsmaade stemmer overens med den christelige Religions Aand.

2. I Lovfyndigheden.

Quinam est verus finis ususque solennitatum juris, atque qualis modus in iis præscribendis a

legislatore servandus, ut cum singulorum tum civitatis juribus verisque commodis optime consulatur?

Hvilken er Retsfølelserens sande Hensigt og Nytte, og hvilke Grundsætninger bør Lovgiveren følge i at foreskrive saadanne med Hensyn saavel til de Enkelte, som Statens Rettigheder og Læve.

3. I Medicinen.

Catarrhi explicetur theoria.

At udvikle Catharrens Theorie.

4. I Philosophien.

Cum nonnulli, saltem in rerum naturalium investigatione, argumentis ex inductione et analogia petitis, unice pretium aliquod statuunt, cetera vero ex ipsa rerum natura et indole sumta prorsus vilipendant; quæritur, an id merito fiat, et doceatur adeo, quænam illorum argumentorum sit ratio, exploreturque, num illa per se adeo firma sint, ut his omnino carere possint.

Da nogle, især i Naturvidenskabene, allene sætte Priis paa Grunde, hentede fra Induction og Analogie, men aldeles ringeagte de øvrige, som laanes fra selve Tingenes Natur og Besskaffenhed, saa spørges, hvorvidt dette skeer med Rette, hvorhos det maatte udvikles, hvorledes hine Grunde ere bestafne, og undersøges, om samme i sig selv ere saa faste, at de ganske kunne undvære de sidste.

5. I Mathematicen.

Explicetur theoria percussionis fluidi, data celeritate moti versus datum planum tam verticale quam inclinatum; nec non monstretur congruentia aut discrepantia hujus theoriæ atque experimentorum, a celeberrimis Hydraulicæ scriptoribus institutorum.

Man forklare Theorien om flydende Legemers Slag, naar Hurtigheden er given af dets Bevægelse mod en given saavel vertical som skraa Flade, hvorhos vises denne Theories Overeensstemmelse eller Uovereensstemmelse med de Forsøg, som de berømteste Skribenter over Hydrauliken have anstillet.

6. I Historien.

Exposita servitutis apud priscos Scandinavos origine et ratione, ostendatur, quomodo in Septentrione sensim cessaverit tandemque omnino abrogata sit?

Man forklare Trældommens Oprindelse og Besskaffenhed hos de gamle skandinaviske Folk, og vise derefter, hvorledes den efterhaanden forsvandt, og tilsidst ganske afskaffedes i Norden.

7. I Philologien.

Exponatur unde et quo tempore fontium Apollini Musisque sacrorum religio orta sit, opi-

nioque illa veterum Græcorum et Romanorum satis pervulgata, quæ aquæ illorum fontium hauriæ facultatem poeticam inspirare putabantur.

Det forklæres, hvorfra og naar de til Apollo og Muserne indviede Kilder's Hellighed er opkommen, saavel som den blandt Grækerne og Rømerne temmelig udbredte Mening, at Vand, drukt af disse Kilder, kunde indgyde poetisk Aand.

8. I Æsthetiken.

At undersøge og med Exempler oplyse, hvilke Godmaal og Verserter kunne anses meest overensstemmende med det danske Sprog's Aand og særegne Indretning.

2. I Anledning af Rector'skifte og Præmiers Uddeling.

Torsdagen den 17 Jun. holdtes i Regent's auditoriet den sædvanlige aarlige Høitidelighed i Anledning af Rectoratets Omstiftelse. Conferensraad Dr. Professor Ridder J. S. W. Schlegel nedlagde det i sidste academiske Aar førte Rectorat og overleverede samme til Prof. B. Thorslacius. Taler, som holdtes af den fratrædende Rector, handlede om den Priis, som bør sættes paa indenlandske, af Forsædrene efterladte, Love.

Efterat Taler var tilende, uddelees Universitetets Priismedailler i Guld til de Studerende,

hvilke samme tilforn vare tilkiendte *), nemlig
 Candidat. Theol. C. Jensen, Candidat. juris
 J. P. M. Kolderup-Rosenvinge, Candidat.
 Medicinæ K. G. Howig. Ligeledes nævnedes
 med Hæder Lieutenant J. Kragh, hvis mathema-
 tiske Afhandling var kiendt Prisen værdig, men
 som den ikke kunde tildeles, da ifølge den aller-
 høieste Resolution af 15 Febr. 1793 blot cives
 academici af Kiøbenhavns Universitet, som ere
 ubefordrede og ei staae i noget offentligt eller andet
 Embede, have Udgang til disse Præmiers Erhol-
 delse.

Til denne Høitidelighed var indbudet ved et
 Program af Prof. B. Thorlacius, som hand-
 lede om: Manuel Philas, en græsk Sam-
 beskriver fra Begyndelsen af det fiore-
 tende Aarhundrede, og tillige meddeelte
 tvende hidtil uudgivne Stykker af
 samme Digter.

VI. Kort Efterretning om den med det Kiøbenhavnske Universitet for- bundne botaniske Have *) nuvæ-

*) S. ovenfor S. 64 ff.

*) Den første Begyndelse til en botanisk Have ved
 Kiøbenhavns Universitet skete i Aaret 1600, da

rende Tilstand, og de Forbedringer,
den i seenerre Tid har erholdt.

(Efter Meddeelt af Hr. Prof. J. W. Hornemann).

Den tiltagende Mængde af Planter, som var
en Folge af en udbredt Lusthandel med de bedste

Studiigaardsbygningen af ny blev opført, saavel-
som den derved beliggende Professor-Residenz; og
til en medicinsk Have blev bestemt det derved lig-
gende Stykke Land. Denne Have var imidlertid
i Aaret 1621 ei endnu kommen i synderlig Stand,
ligesom den ei heller havde nogen lønnet Gartner,
men den Professor, som beboede den Residents,
Haven laae til, maatte selv holde den vedlige.
Indtil 1696, da Niasmus Bartholin legerede til
dens Dyrkelse en Capital af 1200 Rd., havde
den slet ingen Indtægt. Ved Rescript af 3 Feb.
1769 skænkede Kongen den botaniske Have 2500
Rd., saaledes at Renterne deraf skulde anvendes
til dens Fornodenheder. Imidlertid var 1752 an-
lagt en anden botanisk Have paa den Plads, hvor
Almaliegaden nu ender mod Toldboden, hvilken
Have Frederik 5 havde skænket Universitetet. Til-
lige vedblev dog den gamle botaniske Have, ind-
til den Charlottenborgske Have blev allernaadigst
skænket og i Aaret 1778 indrettet til en botanisk
Have for Kiøbenhavns Universitet, hvorefter den
gamle, der i alle Henseender var ubeqvem til sit
Niemed, blev en Lusthave ved den Studiigaarden
nærmest liggende Professorresidents (hvilken sidst,
indtil Bombardementet, beboedes af Hr. Etatsr.
Bugge).

botaniske Have og dens Communication med flere Lande, gjorde det allerede i Aaret 1805 nødvendigt at tænke paa at skaffe mere Plads. Da Grændserne af Haven til den Tid ikke kunde udvides, var man nødt til at udrydde adskillige uønskelige Træer og en Deel Buxbomhækter. Herved og ved at indskrænke de talrige og brede Gange, samt ved at benytte det Qvarteer af Haven, hvor de officinelle Planter særskilt blive dyrkede, vandt man i den øverste Deel af Haven Plads til flere hundrede Buske og Træer, og i de systematiske Qvarterer for mere end 1800 Planter.

Men i Aaret 1811 fik Haven en virkelig Udvidelse, da Hs. Majestæt Kongen allernaadigst skænkede den et ulgrændsende Stykke Jord fra gammel Holm af 1000 □ Alen, og desuden til at indhegne og beqvemgjøre samme lod anvise 5000 Rd. Ved denne allernaadigste Gave blev adskillige Planter's Dyrkning muelig, som formedelst Localet hidtil savnedes.

Til et nyt Bexthuus havde Hs. Majestæt allerede i Aaret 1803 skænket 3000 Rd. Dette Bexthuus blev strax opført efter de nyeste Principer i en Længde af $71\frac{1}{2}$, en Bredde af 14 og en Høide af $10\frac{1}{2}$ Fod, og rummer i tre Afdelinger henimod 2000 Planter. Men uagtet denne Forøgelse og adskillige Indretninger ved de gamle Bexthuse, hvorved Plads er vundet, vil dog, formedelst Plan-

ternes stedse tiltagende Antal, et nyt Bexthuses Opførelse snart blive en Nødvendighed.

Det Antal af Plantearter, som nu dyrkes i botaniske Haver, kan anslaaes til henved 10000. Den botaniske Have i Kiøbenhavn havde i Aaret 1801 over 5000 virkelig forskellige Arter; for nærværende Tid omtrent 7500, paa omtrent 3 Tønder Land, det er at sige flere, end der findes vildvoksende i hele Europa. Af denne Mængde ere kun faa indkjøbte, nemlig henved 100 amerikanske Frutices og endeel capiske Frøesorter; Resten er deels skænket deels tilbyttet enten mod Frøesorter og levende Planter, eller mod tørrede Planter. Havens Correspondence udstrækker sig til alle Verdens Dele. Saavel fra de nordiske Alper, som fra Sveiz, Savoyen, Pyrenæerne, de carpathiske Bierge og selv fra Caucasus er Havens Samling af alpiniske Planter saaledes forøget, at ingen anden botanisk Have dermed kan sættes i Ligning. Ogsaa af Sydsee-Planter, disse ved et eget Physionomie faa sande Prydelser, eier Haven nu en ikke ubetydelig Samling. Til Exempler paa Havens Tilvæxt i den senere Tid kan anføres, at af Slægten *Erica* eiede den 1801 kun 12 Arter, nu 69; af *Stapelia* forhen 3, nu 46; af *Mesembryanthemum* forhen 26, nu 78; af *Salix* forhen 18, nu over 100.

Forbindelsen med de vigtigste botaniske Haver i Europa og endeel Steder uden for Europa, giver

Haven en aarlig Udsæd af mere end 2000 forskellige Kræsorter foruden Havens egne Trøer, som i Aaret 1812 beløb sig til 2384.

I Henseende til den climatiske Inddeling har Haven omtrent 3800 Planter, som staae i fri Land; omtrent 1000, som kunne staae ude fra Kroppen ophører til den igjen indfinder sig, og om Vinteren maae bevares i de kolde Vexthuse; 1500, som taale fri Luft, saa længe Temperaturen ikke er under 3° , og som den øvrige Deel af Aaret staae i det saakaldte cypiske Huus; 200, der fordre samme Temperatur, som Aloeslægten, og derfor have Plads i Aloehuset, hvilke ikke udføres i fri Luft, førend Temperaturen er 6° ; og endelig over 1000, som høre til de saa kaldte varme Huse, det er at sige saadanne, som fordre i det mindste 8° Varme. Da endog Planter fra de varmeste Climater kunne i den mildeste Tid af Aaret taale den frie Luft, og denne har en mærkelig Indflydelse paa deres Vext og Sundhed, saa er den Anstalt føiet, at disse Planter nyde den frie Lufts Indflydelse paa et dertil indrettet Sted fra Midten af Julii til Midten af September.

Den i seener Tid indtraadte Nødvendighed, istedet for Steenful eller Træ, at anvende Tørv til Vexthusenes Opvarmelse, har berøvet Haven

adskillige Planter, fordi Torven frembringer en Dug, der giver en fugtig Varme, hvilken Vexterne ikke kunne fordrage. I Holland bruges vel Torv til at varme Vexthufene; men disse og Canalerne ere da ogsaa bygte derefter.

I en botanisk Have som saadan bør Planternes Inddeling skee efter et Princip, som har til Diemed, ei blot at udbrede Kundskab om de enkelte Arter, ei blot at giøre dem, som derom søge Underretning, bekiendte med de officinelle, oeconomiske eller tekniske Planter, men tillige at vise det Heles Overeensstemmelse og Arternes Foreening til Slægter og disse til Ordener og Classer, med eet Ord, at fremme virkelig botanisk-videnskabelig Kundskab. Heri kan følges enten et naturligt eller et saa kaldet artificielt System. Classification efter naturlige Familier har det Fortrin, at man derved bedre bliver gjort opmærksom paa Planternes indbyrdes Forhold og bedre overskuer det Heles Sammenhang; men denne Overskuen forudsætter dog Kundskab til det Enkelte; og kan denne lettere erholdes ved det System, som grunder sig paa vilkaarlige Dele, saa bør dette foretrakkes ved en Indretning, som er bestemt til at fremme botaniske Kundskaber fra de første Grunde af. Et saadant System er det Linneiske Sexualsystem, og da dette fremfor noget andet letter Veien til Kundskab om Art og Slægt,

blev det i Maret 1805 indført i Haven, hvor Planterne forhen vare ordnede efter det Royenske System, der henhører til de saakaldte naturlige. Planternes Inddeling efter det Linneiske System finder dog kun Sted i det saakaldte systematiske Kvarter. I den øvrige Deel af Haven, som deels er anvendt til Arboret og Fruticet, deels til Prøverkvarter, dyrkes Planterne ikke i nogen bestemt Orden; thi i hine kan den ikke finde Sted, ved dette behøves den ikke. Ligeledes kan den systematiske Inddeling ikke finde Sted ved Potteplanterne.

Ved alle Bexter i Haven er anbragt et Nummer, som henviser til Planternes Navn i den Reichartske Udgave af det Linneiske System. Denne Henvisning har den Ubequemmelighed, at, da mangfoldige Planter ere blevene bekiendte, siden dette Skrift udkom (1779), maae disse skrives til, og dernæst, at denne Catalog ikke er portativ, og derhos kostbar, da den bestaaer af 4 Dele. Til de Studerendes Nytte er Hr. Prof. J. W. Hornemann derfor betænkt paa at udgive en Catalog i Liighed med den af afdøde Prof. Widenow i Maret 1809 udgivne Enumeratio plantarum horti Berolinensis, men som dog i flere væsentlige Henseender vil blive fuldstændigere. Ifølge allerhøieste Tilladelse trykkes den paa offentlig Betkostning, og det, som ved Salget ind-

fommer, skal anvendes til Bogsamlingens Forøgelse *).

Haven har et betydeligt, især i ældre Bærker fuldstændigt, Bibliothek, men som mangler det fornødne Fond til nye Anskaffelser. En vigtig Tilvæxt har det i senere Tid erholdt ved afg. Prof. Wahls Bogsamling, hvis botaniske Deel Hans Majestæt allernaadigst har skænket til Haven. Det blev derved forøget med omtrent 300 Boll., hvoriblandt nogle meget kostbare. Siden den Tid har det maattet indskrænke sig til de allernødvendigste Skrifter og saadanne, som kunde erholdes for en nogenlunde taalelig Priis. Et kostbart Værk, Horti Gramina austriaca, 4 Voll. i Imper. Fol. med 400 Kobberpl., skyldes Hs. Majest. Gæmlichkeit. En endnu større kongelig Gave var afg. Prof. Wahls Manuskripter og Herbarium. Iblandt de første udgiøre allene hans Species plantarum 64 Voll. Herbariet er et af de største i Europa, og indeholder over 20000 bestemte Species, foruden en betydelig Mængde ubestemte.

Havens ordentlige Indtægter staae ikke i Forhold til dens Fornødenheder, da de kun udgiøre:

*) Af denne Catalog er nu alt udkommen den første Deel under Titel: Hortus Regius Botanicus Hafniensis, Particula I., som indeholder de første 10 Linneiske Classer.

af Erasmus Bartholinus

Legat *) . . .	46 Rbd. 3 Mk. 5 S.
— Christian den Syvendes Legat **)	231 — — —
— Postcassen ***)	1250 — — —
— Zahlcassen til Reparationer og Lønninger †)	920 — — —

i alt 2447 Rbd. 3 Mk. 5 S.

Da Gartnerens, Evnenes og det Halve af Professorens Løn bestrides af denne Sum, er det naturligt, at den i Løder, som disse, maa have betydelig Underbalance ††).

*) Jøse. disse Annal. 1812 S. 24.

**) Samme Steds S. 387.

***) Efter Kongel. Resol. af 29 Mart. 1805.

†) Nemlig efter som Indtægten stod i Måret 1812, forinden det forandrede Pengevæsen blev indført. Efter dette gaae de to sidste Indtægtsposter over til Rigsbankpenge S. B. Daler for Daler, og de to første, som ere Renter af Legatcapitaler ved Universitetet, lide den samme midlertidige Formindelse som andre Universitetets Legatreter.

††) Denne Underbalance har længe været trykkende for det academiske Fond, som nu for den botaniske Have staaer i et Forskud af over 3000 Rbd. Det er i

VII. Fortsatte Efterretninger om det
Moltkeske, Universitetet tilhørende,
Naturaliecabinet, fra 28 Jan.
1812 til 28 Jan. 1813.

(Jvf. disse Amaal. 1812 S. 65: 68).

Efterat de tre betydelige nye Samlinger, som
Hs. Excell. Ordenscancieren, Grev J. B. Moltke,
havde for at completere især den mineralogiske Af-
deling af Naturaliecabinettet, vare blevne afgivne,
er Arbeidet fortsat med at ordne den Hovedsamling,
som skal udgiøre Grundstammen for Museets mine-
ralogiske Deel, ogsaa ved Udvalg af de tre nye
tilkomne Samlinger. Ved denne Sortering er
bleven og bliver tilsidelagt et betydeligt Antal Dou-
bletter, hvilke af Ordenscancieren, til hvem Dis-
positionen over samme ved allerhøieste Resolution
af 3 Febr. f. A. er overladt, ere bestemte, deels til
at forsyne andre Læreanstalter i Danmark og
Norge, deels til ved Ombytning at forskaffe Na-
turalietheatret ved Kiøbenhavns Universitet de
Stykker, samme endnu maatte mangle.

ovrigt at bemærke, at den botaniske Have har sin
egen, fra Universitetsdirectionen forskellige, Di-
rection, som for nærværende Tid bestaaer af Hr.
Geheime-Conferensraad Mallin, Storkors, Hr.
Justitsr. Ridder Wiborg og Hr. Professor J. W.
Hornemann.

Med Mineraliernes Sortering og Inventering er Arbeidet fortsat af Hr. Prof. Wad, hvorved ogsaa Hr. Bergmester Mynster i en Deel af Sommeren har gaaet tilhaande. Til at giemme endeel af de Fossilier, som vare ordnede og afdeelte, men hvortil ingen Plads gaves i Cabinettets øvrige Skabe, fordi disse allerede vare opfyldte med andre forhen ordnede Fossilier, er blevet anskaffet et nyt Skab for en Sum af 624 Rd., hvilken Udgift Hs. Excellence Ordenscanzleren har behaget at paatage sig.

Den almindelige oryctognostiske Fortegnelse er i Maaret 1812 af Hr. Professor Wad fortsat indtil 7620 Nummere. Videre er begyndt med at anlægge den oryctognostiske Samling, som skal tilhøre Universitetet, hvortil Hr. Professor Wad har valgt først de saakaldte Edelstene. Af denne Samling ere beskrevne 440 Nummere, saa at enhver Species eller Art, som beskrives, benævnes med et dansk, et tydsk, et fransk og et latinisk systematisk Navn, som hidtil ikke har været optaget i Mineralogien, hvorforuden forved enhver Art er given en Oversigt over dens særegne Characteristik, samt dens geognostiske og geographiske Forekommende. Ligeledes er begyndt paa en Characteresamling, for at vise Fossiliernes forskellige Farver, og saaledes for flere Characterer. Ogsaa er den videnskabeligen beskrivende specielle Fortegnelse rykket betydeligen

frem. Forelæsninger ere ved Museets mineralogiske Afdeling bleve holdte af Hr. Professor Wad, deels over Dryctognosie, deels over Geognosie.

Den systematisk beskrivende Catalog over Naturaliecabinettets Zoologiske Afdeling har ikke kunnet fortsættes eller fuldendes formedels Hr. Professor Rathkes Fraværelse paa en efter allerhøieste Befaling foretaget Reise til Nordlandene. Af samme Aarsag kunde i Aaret 1812 ingen Forelæsninger blive holdte ved Museet over Zoologien. Dog have de Studerende, som ønskede sig Veiledning til Zoologiens Studium, ikke savnet denne, da zoologiske Forelæsninger i samme Tid bleve af Hr. Litteratus (nu Lector) Joh. Reinhardt holdte ved det kongelige Museum for Naturvidenskabene.

De af Hs. Excell. Ordenscanczleren under 28 Jan. 1811 til Museet indbetalte 11000 Rd., som ved allerhøieste Resolution af 9 Febr. 1812 bleve bestemte til en uroffelig Fond, hvis Renter skulle anvendes til det naturhistoriske Studiums Fremme, ere ved Tillæg af de opsparede Renter for 2 Aar forøgede indtil en Sum af 11,897 Rd. 57 $\frac{3}{4}$ S. Paa samme Maade ere de 500 Rd., som for Aarene 1810 og 1811 af Ordenscanczleren i sin Tid indbetaltes til Naturaliecabinettets Forøgelse (disse Annal. 1812 S. 67) fremdeles til Fordeel for dette giorte frugtbringende. Til samme Diemed er, i Henhold til Gavebrevets §. 5, ligeledes af Ordens-

canzleren for Aaret 1812 indbetalt 200 Rd., hvor hos Hs. Excell. foreslog, at saavel disse 200 Rd., som de forommeldte 500 Rd. med sammes Renter, og endelig de for de to sidstforløbne Aar, fra 28 Jan. 1811 til 28 Jan. 1813 opsparede Renter og Renter's Renter af Hovedsummen 11000 Rd., nemlig 897 Rd. 57 $\frac{3}{4}$ S., maatte alle henlægges til bemeldte Hovedsum, for at samme Tid efter anden kunde forøges indtil paa saadan Maade var opsamlet en Capital af 15000 Rd., da man derved opnaaede en Rente af 600 Rd. aarlig til Gavn for det naturhistoriske Studium ved Kiøbenhavns Universitet.

Beslutningen, under 8 Mart. d. A., at approbere dette, af Directionen allerunderdanigst forelagte Forslag, har Hs. Majestæt tillige behaget at befale, at Directionen, indtil Renterne af bemeldte Capital udgør 600 Rbd. aarlig, blandt de aarlige hvert Aar udsættende Priismedailler tillige skal bestemme en Guldmedaille som Belønning for den bedste Besvarelse af en Priisopgave i den naturhistoriske Videnskab.

Seenere har Directionen foranstaltet, at forberørte Capital, hvoraf 11,600 Rbd. havde i Deposito-Casse-Obligationer, ere i samlet og særskilt Sum udsatte under Universitetets Næsturs, saaledes at denne Capital, der urørt vedbliver at vore, indtil den udgør en Sum af 15000 Rbd.

stedse beholder sin særegne Conto i Kvæsturen og sine særegne Activer. Ved Slutningen af det academiske Regnskabsaar 1812:1813 (30 Jun. 1813) udgjorde Capitalen i alt 12,205 Rbd. S. B.

VIII. L e g a t e r.

Christian den Syvendes Gave til den botaniske Have *).

Christian den Syvende, af Guds Naade ic. Vor synderlig Bevaagenhed tilforn. Da Vi af de for Character-Bestallinger udi Vores Danske Cancellie betalte Penge allernaadigst have skænket To Tusinde Fem Hundrede Rigsdaler, hvoraf den aarlige Rente allene skal anvendes til Academiets botaniske Haves Istandsættelse og bestandige Dykkelse ved Studiigaarden i Vores Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn; Saa er hermed Vores allernaadigste Villie og Befaling, at I hos Vores Statsraad og Cancellie-Forvalter i bemeldte Vores Danske Cancellie Os Elskelig Andreas Graah lader disse 2500 Rd. imod Qwittering imodtage, og derefter besørger samme tilligemed den berørte Have forhen allerede tilhørende Capital

*) Jvf. disse Annal. 1812 S. 387 og nærværende Hefte S. 82.

paa Rente udsatte, og Renten deraf aarligen leveret Os Elskelig Professor Christian Friis Rotboll, samt til hans Efterkommere, Professorens i Botaniken, som have Opsigt over bemeldte Have, hvorfor han og de aarligen til Eder bør aflægge Rende og Regnskab, at samme til Havens Nytte og vedværlige Istandholdelse ere anvendte. Dermed skeer Vor Villie. Befalendes Eder Gud.

Christiansborg d. 3 Febr. 1769.

Christian.

Til

Rector og Professorens ved Kiøbenhavns
Universitet.

IX. Necrolog.

Den 21 Mai døde Professor ordinarius i Mathematicken ved Kiøbenhavns Universitet Jerem. Woldife. Han var født i Kiøbenhavn den 10 Aug. 1736. Hans Fader var Doctor og Professor i Theologien, Marcus Woldife. 1753 blev han academisk Borger, 1757 Alumnus paa Borchens Collegium og Decanus paa Klosteret. 1761 tog han Magistergraden og reiste samme Aar udenlands, understøttet med det Kønigske Stipendium. Paa sin Udenlandsreise blev han Medlem af flere

lærde Selskaber. 1766 blev han ansat som Prof. Matheseos og Philosophiæ ved Gørse Academie og 1786 efter Professor Geus's Død som Professor i Mathematiken ved Kiøbenhavns Universitet. Under Bombardementet 1807, da den af ham i Cannikestræde beboede Professor, Residents opbrændte, blev hans Bog, og Instrumentsamling for største Deel ødelagt. Af hans Skrifter findes de fleeste anførte i Worms Lexicon.

I Anledning af dette Dødsfald inddrages, efter Raadsensaarets Forlob, under det academiske Fond det ottende af de 15 saakaldte Corpora, hvorom er handlet i disse Annal. 1810 2 B. S. 48 ff.

X. Studentervæbning.

Ved allerhøieste Rescript af 19 Jul. 1812 *) er Tiden til Hs. Majestæts Livcorps's Vaabenevæbning saaledes bestemt, at den indskrænkes til otte Samlinger i hvert Aars Julii Maaned. Men i Forudsætning at, at derved ikkun forstodes de ordentlige Vaabenevæbning, der ikkun sigte til at vedligeholde den eengang erhvervede militære Færdighed, men ikke tillige de, hvorved de nye Indtrædende i Corpsen erholde deres første militære Dannelse, blev af Consistorium indgivet Forestil-

*) See disse Annal. 1812 S. 311 f.

ling om disse sidste Svellers Ansættelse til en for de nyindskrevne Studerende saa beqvem Tid, at de unge academiske Borgere ikke herved skulde hindres fra Forelæsnningernes ordentlige Besøg eller strax ved deres Indtrædelse paa deres academiske Løbebane komme i Vane med saadan Forsømmelse. I Anledning af dette Consistorii, til Hs. Majestæt af Directionen allerunderdanigst indstillede, Andragende behagede Allerhøiestsamme under 25 Novb. f. A. allernaadigst at resolvere, at Vaabenøvelserne for de nyindskrevne Studerende i Hs. Majestæts Livcorps skulde begynde hvert Aars Medio Octob., og vedvare indtil Novemb. Maaned samme Aar.

Følge af denne allerhøieste Bestemmelse i Henseende til Tiden for de nyindskrevne Studerendes første Vaabenøvelser er ved Universitetet føiet den Foranstaltning, at de i October Maaned til Afholdelsen af den philosophiske Examen og af Examen Artium ellers fastsatte Tider ombyttes saaledes, at Examen Artium afholdes i den første, og den philosophiske Examen i den anden Halvdeel af bemeldte Maaned, istedetfor at hidtil det Omvendte fandt Sted. Ligesom paa denne Maade de nye academiske Borgere beholde, efter fuldendt Examen, den sidste halve Deel af October Maaned fri til Vaabenøvelser, saaledes opnaae ogsaa de, der skulde fremstille sig til den philosophiske Examen, ved saadan Forandring den Fordeel, at de, efterat

Forelæsningerne med Septemb. Maaned ere endte, have til deres Naadighed den første halve Deel af October som de kunne anvende til fornøden Recapitulation af hvad de i Semestrets Løb have hørt. I øvrigt bliver en Folge af denne Forandring, at vedkommende Dimittender maae saa meget tidligere affendes til Universitetet, ligesom og at disses foregaaende offentlige Skoleprøvelse maa skee lit betimeligere end ellers, hvorfor ogsaa samtlige lærde Skolars Rectorer i denne Anledning er fra Directionen det Fornødne tilkiendegivet.

Den 28 Julii manoevrerede Hs. Majestæts Kongens Livcorps for Allerhøiisamme. Ved Parolen den 29 lod Hs. Majestæt følgende befale: "Vort Livcorps blev igaar Eftermiddags præsenteret paa Nørrefællede. Vi fandt samme i bedste Orden og alle Evolutioner udførtes med megen Rolighed og Præcision, og Corpset var i enhver Henseende særdeles vel dresseret, hvorfor Vi herved tilkiendegive Corpsets Chef, Overhofmarstal Hauch, samt Generalmajor v. Koren i Særdeleshed, ligesom de øvrige Officerer og Medlemmer af Corpset i Almindelighed, Vor allerhøieste Tilfredshed og Tak..." Hovedkvarteret Frederiksberg Slot den 29 Julii 1813.

(Af offentlige Blade).

XI. Æilighedsſfrifter og Diſputatſer.

1. *Mos populi Romani, nomina civium bene merentium carminibus sacris inserendi.* Progr. scripsit B. Thorlacius, Prof. Lingv. Lat. Ord. 4 p. fol.
 2. *De duabus gemmis Christianis ex Musæo Monradiano,* prolusit M. B. Thorlacius, Professor Eloquentiæ Latinæ. Haun. 1813. 20 p. 4.
 3. *De Manuele Phile Jambographo Græco* pro-
lusionem scripsit, et *duo anecdota ejus carmina* subjunxit M. B. Thorlacius, Prof. Lingv. Lat. Ord. Haun. 1813. 19 p. 4.
 4. *De fide Eusebii Cæsarensis in rebus Christianorum enarrandis.* Dissert. inauguralis, quam pro summis in Theologia honoribus rite obtinendis placido eruditorum examini submittit Janus Möller, Theolog. in Univers. Haun. Professor. Hauniæ 1813. 175 p. 8.
 5. *Commentationum Eleaticarum Pars prima,* quam pro summis in Philosophia honoribus rite obtinendis eruditorum examini obtulit Christ. Augustus Brandis. Hauniæ 1813. 214 p. 8.
-

XII. Blandede Efterretninger.

Ved allernaadigst Resolution af 16 April er Amanuensis ved Universitetsbibliotheket, Kasimusz Christian Rast, forundt Tilladelse til, paa tvende Aar at foretage en literarisk Reise til Island og til saadant Diemeed tilstaaet, med Vedbehold af hans Gage som Amanuensis, en Understøttelse af 700 Rbd. S. B. aarlig.

Under 5 Mai er allernaadigst bevilget, at Islænderen Siebert Gungl, som har bestemt sig til at studere Chirurgie, maa, uagtet han ei har det ved Rescriptet af 8 April 1768 fastsatte Requisition, at have underkastet sig Examen Artium, i tre Aar nyde som extraordinær Understøttelse til sine Studeringers Fortsættelse en Plads paa Regentsen, samt et dobbelt Communitetsstipendium.

Ved allerhøieste Resolution af 17 Mai er det allernaadigst bifaldt, at Universitetsbogtrykker, Directeur Schulz, maa, som nuværende Forpagter af Almanakernes Udgivelse, for Aaret 1814 være berettiget til at udsælge de almindelige danske Almanakker til en Priis af $5\frac{1}{2}$ Rbd. for Stykket af de uheftede, og 6 Rbd. for Stykket af de heftede,

saaledes, at denne Betaling paa hidtil sædvanlig Maade trykkes paa Titelbladet, imod at han til Universitetet for bemeldte Aar 1814 erlægger i Forpagtningsafgift 2500 Rbd. S. B. *).

Den 24 Febr. udnævnedes Consistorium Stud. juris F. M. N. Eberlin til at nyde en paa Elerfens Collegium ledig Plads.

Den 7 April ligeledes Studiosi Theologiæ H. Raaschou og S. Jørgensen til at nyde hver en Portion af det Fossiske Stipendium.

Den 28 April tilstod Consistorium den til Lector i den anvendte Mathematik ved det Norske Universitet udnævnte Lector C. Hansteen det af ham ansøgte Thottske Reisesstipendium, og derhos paa nærmere (siden af Directionen meddeelt) Approbation de i 1½ Aar af Legatets Renter oplagte 300 Rbd. D. C.

Den 19 Mai udnævnedes Consistorium Stud. J. H. Bredsdorff, D. Rosen, C. F. Krüger. H. Raaschou, F. Gamborg og J. A. Westergaard til at nyde 6 ledige Portioner af det Friisfiske Legat.

*) Jysk. disse Annal. 1812 S. 314.

Den 30 Jun. ligesaa Stud. F. C. Rosen
til at nyde den ledige Plads paa Walchendorfs
Collegium.

I den under 19 Jun. 1795 allernaadigst approberede Plan for Universitetets og Communitetets Jordegodsfers bedre Indretning er det bestemt, at den aarlige Kornafgift af de Gaarde, som overdrages i Arvefæste, skal erlægges i Penge efter Middeltallet af de 10 sidste Aars Capitelstaxter. Denne Bestemmelse maa under en saadan Ustadighed i Kornpriserne, som i de sidste Aar har fundet Sted, medføre den Ulempe, at ved disse Prisers pludselige og betydelige Stigen den af 10 Aar uddragne Middelpriis bliver, til Skade for Universitetet, langt under den virkelige, og omvendt at, naar de igien pludseligen og betydeligen synke, Middelsprisen, til Byrde for Yderne, bliver høiere end almindelig Land- og Markedspriis eller det løbende Aars Capitelstaxt. I første Tilfælde vilde desuden Yderen nyde en Vettelse, som han ei behøvede paa en Tid, naar han selv fik alle sine Producter høiere betalte; i sidste forøgedes hans Byrde paa en Tid, naar han selv fik uforholdsmæssig mindre for sit Korn. Ved disse Omstændigheder foranledigedes Brevveksel om denne Sag med det Kongelige Rentekammer, paa hvis allerunderdanigste Forestilling det behagede

H. S. Majestæt, under 16 Jan. d. N. allernaadigst at bifalde:

1. at i de Arvesæsteskioder, som herefter udfædtes paa Universitetets og Communitetets Jordegodser, maa indføres, at Kornafgiften nu skal betales i Penge efter hvert *) Mars Capitelstaxt i Stiftet, hvor Gaarden ligger, istedet for den i §. 12 af den under 19 Jun. 1795 allernaadigst approberede Plan efter Middeltallet af de 10 sidste Mars Capitelstaxter bestemte

2. at Jordegodscommissionen bemyndiges til, forsaavidt de ældre Arvesæstere paa disse Godser eller nogen iblandt dem maatte ønske det, eller dertil kunde formaaes, derhen at forandre de allerede udfædte Arvesæsteskioder.

Med Tiendecommissionens Medling er den 21 Julii 1812 tilveiebragt mindelig Forening mellem Gaardbeboerne i Byen Leierstoft i Lyderslev Sogn, Præstøe Amt, i alt 4, hvis Gaarde staae hver for 5 Tdr. 7 Skp. 3 Kdk. 2½ Alb. Hartkorn, og hvoraf Kongetienden tilhører Kiøbenhavns Universitet. Ifølge denne Forening skal af hver Td. Hartkorn svares aarligen 9 Skiepper Byg, der betales med Penge efter ethvert Mars Capitelstaxt

*) Om det om en saadan Forandring er allerede yttret i disse Annal. 1811 2 B. S. 242.

i det seeneſte 14 Dage efter at denne er bekiendt^t gjort, hvorhos Nderne ſelv erlægge alle Skatter af bemeldte Tiender, de ſom nu ere eller herefter maatte worde paabudne, til ſine Forfaldstider og paa Anfordring. Paa ſamme Maade er for 4 Skp. 2 Rdf. 2 Alb. Hartkorn, ſom bruges af en Huusmand i bemeldte Bye, indgaaet Foreening om en aarlig Afgift af 2 Skp. Byg til Communitetet, ſom Kongetiendens Eier, ſamt om 3 Rdf. Byg aarlig af et Bænge, ſom nu bruges af Jørgen Olsen. Diſſe mindelige Foreeninger ere paa Univerſitetets Bøgne under 15 Mai 1813 approberede af Directionen for Univerſiteterne og de lærde Skoler *).

Ved en under 15 Jan. d. A. af den overordnede Tiendecommiſſion afgiven Kiendelſe er tre Selveiere i Kirke. Børloſe Sogn, nemlig Hr. Barfod i Rollefolle, Andreas Larsen i Lille. Børloſe og Hr. Herning i Kirke. Børloſe overdraget den Univerſitetet tilhørende Kirke. Konntiende af dens Gaarde mod en faſt aarlig Afgift i Korn, ſaaledes, at af hver Tønde Hartkorn udredes Bærdien af 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg og 2 Skp. Havre, at betales med Penge efter hvert Aars Capitelſtaxt.

*) Denne Afgift vil Univerſitetet ei komme til at oppebære, før den Tid er udloben, for hvilken Lyderslev Sogns Kongetiende af nuværende Beneficiarius er bortſæſet til Bemmestofte Kloſter.

Hartkornet af disse 3 Gaarde udgør i alt 27 Edr.
4 Skp. $1\frac{1}{2}$ Alb.

Under 20 April d. N. har Directionen approberet en med 18 Reboere, nemlig 11 Gaardmænd og 7 Huusmand, af Kirkeværlose Cogn indgaaet mindelig Forening om bestandig Afgift af deres Universitetet tilhørende Kirke-Korntiende, saaledes, at af hver Lønde Hartkorn svares 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg og 2 Skp. Havre, at betale med Penge efter hvert Aars Capitelstaxt. Disse 18 Jordbrugeres Hartkorn udgør 84 Edr. 6 Skp. 1 Gdf. 2 Alb.

XIII. Tillæg til den i forrige Aargang *) meddeelte Fortegnelse paa Universitetets Legater.

LXIX. Det Steenbuchske Legat
ad Coagienses.

Dette Legat er forskielligt fra det i forrige Aargang S. 224 ommeldte Legatum Steenbuchianum ad pauperes Nidrosienses, skjønt det har samme Stifter, nemlig Professor i Theologien Hans Steenbuch. Capitalen, som blev skænket 1740.

*) S. 17-32. 179-235, og 337.

var 500 Croner, og Renten bestemt til en trængende Student fra Kiøge Skole, som in examine theologico havde erholdt Characteren Laudabilis. Siden Kiøge Skoles Nedlæggelse i 1776 er dette Stipendium blevet tildeelt en theologisk Candidat, helst fra Kiøbenhavns Skole, under lige Betiingelse. Capitalen udgjorde den 30 Jun. 1812 531 Rd. 1 Mk. 8 ß. *), og Renten oppebæres med 19 Rd. 1 Mk. 8 ß. Ephorus er den første Professor i Theologien, for nærværende Tid Hr. Dr. Ridder Hornemann.

*) Med samme Capital. Sum anføres det hos Janson G. 23. Det omtales ikke af Hofman, og Sundatsen er endnu ikke trykt.

XIV. Efterretning om Capitelstaxterne paa Rug, Byg og Havre
i Sjællands Stift for Aarene fra 1751 til 1812, begge inclusive *).

Mar.	Rug.		Byg.		Havre.	
	D. Et.	1 Rdlr.	3 Rdlr.	D. Et.	1 Rdlr.	3 Rdlr.
1751.	—	1	—	—	—	—
1752.	—	1	—	—	—	—
1753.	—	1	—	—	—	—
1754.	—	2	—	—	—	—
1755.	—	2	—	—	—	—
1756.	—	3	—	—	—	—
1757.	—	3	—	—	—	—
1758.	—	3	—	—	—	—
1759.	—	2	—	—	—	—
1760.	—	1	—	—	—	—

*). Da Kiøbenhavn's Universitets og Communitets vigtigste Indtægter bestaae i Tiender, og Afgifterne af disse tildeels betales efter Middeltaxten af flere Aars Capitelstaxt, saa har Udg. troet, at nærværende Efterretning, hvissent er udbraget af de i Sjællands Stifts geistlige Archiv forefundne Documenter og af Stiftet publiceret, kunde fortrænge en Plads her, som nyttig til Eftersyn ved adskillige Leiligheder, især da den ei optager megen Plads.

[illegible]

[illegible]

